

Muistio Digityöryhmän kokouksesta 22.1. klo 13 / Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys, Rantakatu 23

Läsnä:

Marianne Lappalainen, Joen Severi
Erkki Martikainen, Maaseudun Sivistysliitto
Anssi Kekkonen, Kansanterveyden keskus
Hanna Karvinen, Pelituki
Taina Ben Daoud, Pohjois-Karjalan Työttömien Yhdistysten Toimintajärjestö
Sari Pakkanen, #Ihan Diginä! -hanke
Saila Kosunen, #Ihan Diginä! -hanke
Jari Rahkala, Digitalistit ry
Ari Allinen, POKAT ry
Maija Silvennoinen, Roboapu -hanke
Jaana Hiltunen, Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys
Marleena Laakso, Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys
Teija Sivonen, Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys
Minna Tuuva, Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys

Puheenjohtaja Martikainen avasi kokouksen.

1. Käytiin läpi perinteinen esittelykierros, koska paikalla oli uusia jäseniä. Järjestö 2.0. -hankkeessa Hanna Kääriäisen sijaisena toimii Teija Sivonen. Roboapu -hankkeen uusi työntekijä Maija Silvennoinen oli ensi kertaa kokouksessa ja täysin uutena ryhmän jäsenenä Pohjois-Karjalan tietotekniikka yhdistys POKAT ry:tä edustanut Ari Allinen. Allinen on tehnyt pitkän uran tietotekniikan parissa ja hänellä on erityisesti tietoturva osaamista. Yhteistyötä voidaan varmasti tehdä mm. järjestöjen digitalisaatio asteen nostamisessa. POKATin pitkäaikainen Korttelinörtti toiminta tarjoaa pientä maksua vastaan kotiin tuotavaa digitukea.
  - Alueellisen digitukihankkeen Jaana Hiltunen pyysi lähettämään tietoja oman hankkeen/toiminnan mahdollisesti antamasta digituesta osoitteeseen jaana.hiltunen(at)pkso.fi. Digitukihankkeessa menossa: Jelliin kootaan sivusto digituen antajista ja työstetään digituen eettisiä ohjeita.
  - #Ihan diginä! -hankkeen Digiklubitoiminta lähtee käyntiin myös Joensuussa. (Viime syksyn aikana klubeja Nurmeksessa, Juuassa ja Kontiolahdella) Vertaisohjaajien koulutus käynnistyy keväällä. Koulutuksia tiedotetaan myöhemmin.
  - Tiedoksi Jari Rahkalan uusi yritys <https://leanops.fi/>

2. Pelituen Hanna Karvinen esitteli ”haitallinen netinkäyttö” -kyselyn alustavia tuloksia. Pelituen sivuilta löytyy myös kirjallisuuskatsaus ongelmallisesta internetin käytöstä <http://www.pelituki.fi/fi/Lataamo.html>
Pelituki voi järjestää myös tietoiskuja ja koulutuksia ko. asiasta. Kansalaistalolla toimii ajanvaraukseton pelituen neuvontapiste maanantaisin klo 12.-15.30. Hannan esitys voidaan jakaa ryhmälle, kunhan se on julkistettu. (Saimme tällä kertaa ennakkoesityksen)
Pelituen FB sivu: <https://www.facebook.com/Pelituki.fi/>
Ongelmallisten rahapelaajien vertaistukisivusto: <http://pelirajaton.fi/>
3. #Ihan diginä, P-K työttömien toimintajärjestö ja Severi toimittivat viime kokouksessa sovituksi Minnalle huomioita oman asiakaskuntansa digihaasteista. Minna koosti mielipidekirjoituksen (max.2200 merkkiä) asiasta:

Miten sinä toimitisit tilanteessa, jossa sinun pitäisi itsenäisesti hoitaa asiasi teknisellä laitteella, jota et ymmärrä etkä osaa käyttää? Tilanne on arkipäivää useille ihmisille, joilla on moninaisista syistä haasteita käyttää tietotekniikkaa arkensa helpottamiseksi. Arviolta 30-40% väestöstä on senioreita, vammaisia tai jollain lailla toimintarajoitteisia.

Kaikilla ei ole tarpeeksi rahaa omien laitteiden hankintaan. Jos sellaisen kuitenkin saa hankituksi, haasteita ovat esim. laitteen ohjeistuksen puute, vieraat termit ja laitteen fyysinen hallinta kosketusnäyttöön tai hiireen tottumattomalle. Myös sähköisten palveluiden saavutettavuus aiheuttaa haasteita. Sanalliset valikot on usein korvattu kuvakkeilla. Hampurilaisvalikot, kolme pistettä ja hammasrattaat eivät kerro siitä, mitä painikkeesta tapahtuu. Verkkopankin päivittynyt ulkoasu tai tutun kuvakkeen muuttuminen päivityksen myötä erinäköiseksi tuottaa ongelmia. Erityistä tukea tarvitseville verkkopalveluiden käyttämiseen haasteita tuo tunnistautuminen, joka tapahtuu verkkopankkitunnusten tai mobiilivarmenteen välityksellä. Osalle käyttäjistä nämä tunnistautumistavat eivät ole mahdollisia. Sivustojen käytettävyyttä ja saavutettavuutta lisäävät esim. hyvä kontrasti, selkeä fontti, jonka kokoa voi muuttaa sekä tarpeeksi suuret kuvakkeet. Lisäksi verkkopalveluiden tulee tukea erilaisia käyttötapoja kuten näppäimistöllä navigointia tai puheohjausta. Verkkopalveluiden sisällön saavutettavuutta pystytään lisäämään esim. selkokielisellä ja kuvatuella materiaalilla. Lomakkeissa olisi otettava huomioon, että jokainen käyttäjä ei välttämättä kirjoita itse. Itsenäistä verkkoasiointia voidaan tukea esim. puheen muuttaminen tekstiksi -ominaisuudella, jolloin kirjoittamisen vaade ohittuu. Lisäksi sisällön tulisi olla jäsennetty niin, että sen lukeminen ruudunlukijan avulla on mahdollista ja käyttäjälle miellyttävää. Sivustojen eteenpäin- ja taaksepäin vaihtoehtojen tulisi olla selkeästi näkyvissä. On hienoa, että Joensuun kaupunki on ottanut ikäihmiset mukaan testaamaan ja antamaan palautetta kaupungin uudistuvista verkkosivuista. Sivustojen ja palveluiden kehittäjien asettuminen kansalaisten kenkiin on ensiarvoisen tärkeää, jotta sähköiset palvelut rakentuvat saavutettaviksi ja käytettäviksi erilaisille verkon käyttäjille. On myös tärkeää, että kansalaisilla on matalankynnyksen mahdollisuuksia saada neuvontaa tietotekniikan käyttöön pelkäämättä neuvonnasta koituvia kustannuksia.

- Todettiin, että kirjoituksessa on liian monta isoa teemaa käsiteltäväksi merkkimäärään nähden. Pääviesti, joka halutaan saada esiin on se, että yhteiskuntaa kehitetään digitaaliseksi, mutta kansalaisten digitaatioja ei kehitetä samaan tahtiin. Päätettiin yrittää saada ryhmän teemoja esiin laajemmin, kenties juttusarjana paikallislehdissä. Minna työstää yhteydenottoa mediaan. (Teemoja esim. digiosallisuus, seniorit, erityistä tukea tarvitsevat, nettiyhteydet) Ryhmän kautta voidaan tarjota valmiita haastateltavia omista asiakasryhmistä.

- Somessa ryhmä voisi aktivoitua jakamaan toistensa sisältöjä ja käyttämään Digityöryhmä sivua. (Jos haluat liittyä ryhmään, laita kaveripyyntö Minnalle, niin voin liittää sinut ryhmään)
  - Ryhmän kokouksia voidaan pitää teemoittain, kuten tälläkin kertaa tehtiin haitallisen netin käytön suhteen. Seuraavassa kokouksessa toivottiin Roboapu -hankkeen esittelevän työtään.
4. Seuraava kokous 9.4. klo 13 Pksotun Helmessä (Rantakadun toimiston alakerran kokoustila)

Joensuussa 23.1.2019

Minna Tuuva